

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma: 9.Kf.700.256/2024/4.

A felperes: (felperes neve)
(lakcíme.)

A felperes képviselője: Független Rendőr Szakszervezet
(jogtanácsos 1. neve) kamarai jogtanácsos
(cím.)

Az alperes: (X) Vármegyei Rendőr-főkapitányság
(székhely)

Az alperes képviselője: (jogtanácsos 2. neve) kamarai jogtanácsos

A per tárgya: megbízási díj megfizetése iránt indított
közzszolgálati jogvita

A fellebbezéssel támadott Miskolci Törvényszék

határozat: 8.K.701.376/2023/21.

A fellebbezést benyújtó fél:

alperes, 8.K.701.376/2023/22.

Í t é l e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 15 000 (tizenötezer) forint másodfokú perköltséget.

Megállapítja, hogy a le nem rótt 49 471 (negyvenkilencezer-négyszázhetvenegy) forint másodfokú fellebbezési eljárási illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes a (X) Vármegyei Rendőr-főkapitányság (település 1. neve)-i Rendőrkapitányság Rendészeti Osztály Körzeti Megbízotti Alosztály állományában körzeti megbízotti beosztásban teljesített szolgálatot 2020. szeptember 1. és 2022. augusztus 1. között (a továbbiakban: perbeli időszak). Működési körzete – a 2021. február és március hónapok kivételével – (település 2. neve) település volt.

[2] Az alperes 2021. december 1-től a (település 1. neve)-i Rendőrkapitányságon három körzeti megbízotti csoportot alakított ki (település 1. neve), (település 3. neve) és (település 4. neve) székhellyel. A felperes a perbeli időszakban a (település 3. neve)i körzeti megbízotti csoporthoz (a továbbiakban: KMB csoport) tartozott.

[3] A felperes a havi szolgálatokból legfeljebb két szolgálati napon tudott kizárólag a saját működési körzetében a beosztásához tartozó feladatot végezni, emellett rendszeresen látott el beosztásához nem tartozó feladatokat a körzeti megbízotti működési körzetén kívül, a KMB csoport működési körzetén kívüli lényegében a teljes (település 1. neve)-i Rendőrkapitányság illetékességi területén.

[4] A felperes körzeti megbízotti feladatain túl rendszeresen, a havi szolgálat nagyobb részében (60%-ában) elsősorban járőr feladatokat látott el, a perbeli időszak 10 %-

ában egyedül, a fennmaradóban pedig járőrpárral közösen. TIK küldéseket látott el a (település 1. neve)-i Rendőrkapitányság illetékességi területén napi szolgálataiban átlagosan 4-5 esetben, amelyből 2-3 hetente legfeljebb 1 alkalom volt különösen indokolt, késedelmet nem tűrő intézkedés. Havi szolgálataiban 2-3 alkalommal végzett átkísérést, amelyek 50 %-a nem volt tervezett. Minden szolgálatában legalább 4-5 esetben végzett elővezetési, előállítási feladatokat a (település 1. neve)-i Rendőrkapitányság illetékességi területéről, amelyből havonta legfeljebb 1-2 feladat volt saját körzetéből. Havonta átlagosan 3-4 esetben előállított személyek őrzését is foganatosította. Rendszeresen részt vett a (település 1. neve)ban és (település 3. neve)on végzett helyi vagy megyei fokozott ellenőrzési akciókban, így például sebességellenőrzésben, ittas akciókban, passzív biztonsági rendszer ellenőrzésében átlagosan havi kb. 12 órában.

[5] A közlekedésrendészeti, igazgatásrendészeti, bűnügyi feladatokat a körzeti megbízottak a teljes rendőrkapitányság illetékességi területén végeztek a perbeli időszakban.

[6] A szolgálatok alperes általi szervezésére a létszámhiány miatt került sor, amely a kezdeti időben 3 fő, 2021 októberétől pedig folyamatosan emelkedő számban átlagosan 5-7 fő járőr hiányát jelentett.

[7] A felperes 2023. szeptember 28-án szolgálati panaszt terjesztett elő, amelyben a fenti szolgálatok ellentételezéseként 2020. szeptember 1. és 2022. augusztus 31. napja közötti időtartamra illetményalap 100 %-ának megfelelő havi megbízási díj megfizetését kérte.

[8] A panasznak az állomány illetékes parancsnok nem adott helyt, azt elbírálásra felterjesztette az alperes vezetőjéhez.

[9] Az alperes a 2023. október 30-án kelt 10000-260/5/2023. Szp. számú határozatával a felperes szolgálati panaszát elutasította.

A felperes keresete, az alperes védirata

[10] A felperes keresetében a 2020. szeptember 1. és 2022. augusztus 11. közötti időtartam vonatkozásában mindösszesen, bruttó 618 390 forint megbízási díj és ezen összeg után 2021. augusztus 20. napjától járó késedelmi kamat, valamint perköltség megfizetésére kérte az alperes kötelezését.

[11] A követelés összecszerúsége körében a megbízási díj mértékét a perbeli időszak vonatkozásában a 2021. február és március hónapok kivételével 21 és 1/3 hónapra az illetményalap 75 %-ának megfelelő megbízási díjban jelölte meg.

[12] A keresete jogalapjaként a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) 71. § (1) bekezdés a) és c) pontjára, valamint (5) bekezdésére, továbbá a körzeti megbízotti

szabályzatról szóló 26/2015. (XII. 9.) ORFK utasításra (a továbbiakban: KMB Szabályzat) alapította.

[13] Hivatkozása szerint a felperes beosztásához nem tartozó feladatokat végzett az alperes előírása alapján, amelyért díjazásban nem részesült. Ily módon járőri feladatokat, járőrszolgálatot, TIK ügyeleti küldést, átkísérést, elővezetést, előállítási, előállított őrzési feladatot, fokozott ellenőrzést, akcióban részvételi, vendéglátóhely ellenőrzési, sebességellenőrzési, rendezvénybiztosítási és COVID-ellenőrzési feladatokat végzett. Ezen feladatokat a működési körzeten kívül, a KMB csoport működési körzetén belül és azon kívül a teljes (település 1. neve)-i Rendőrkapitányság illetékességi területén is ellátta, jelentősebb részben működési, illetve KMB csoport működési körzetén kívül. Utalt arra, hogy a KMB csoport létesítése a körzeti megbízott működési körzetének fogalmát, területi hatályát nem érintik. A KMB Szabályzat 21. pontja alapján álláspontja szerint a működési körzetből történő elvonás nem eseti jelleggel, hanem rendszeresen történt, amely többletfeladat ellátása nem tartozik a munkakörébe.

[14] Utalt arra is, hogy az alperesi rendőrkapitányság a perbeli időszakban jelentős járőrhiánnyal küzdött, így a járőri feladatok ellátása a rendőrkapitányság teljes illetékességi területén csak a körzeti megbízotti állomány igénybevételel volt megvalósítható.

[15] Az alperes védírata a kereset elutasítására, a felperes perköltségben történő marasztalására irányult.

[16] Elsődleges védekezése szerint a megbízási díj iránti igény jogalapját, másodlagosan a jogalap mellett annakösszagszerűségét vitatta és a megbízási díj mértékének legfeljebb az illetményalap 50 %-ában történő megállapítását kérte.

[17] Azösszagszerűség mérlegelése szempontjából kérte értékelni, hogy a belügyminiszter irányítása alatt álló rendvédelmi feladatokat ellátó szerveknél a hivatásos szolgálati beosztásokról és a betöltésükhöz szükséges követelményekről szóló 30/2015. (VI. 16.) BM rendelet (a továbbiakban: 1. sz. BM rendelet) 1. és 2. melléklete szerint a körzeti megbízotti beosztás magasabb szintű, mint a járőri, továbbá, hogy a belügyminiszter irányítása alá tartozó rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos szolgálati viszonyban álló tagjai illetményének és egyéb juttatásainak megállapításáról, valamint a folyósítás szabályairól szóló 33/2015. (VI. 16.) BM rendelet (a továbbiakban: 2. sz. BM rendelet) 10. § (2) bekezdése alapján a megbízási díj a feladatot ellátók számával arányosan állapítandó meg.

[18] A Hszt. 71. § (1) bekezdés a) pontjára hivatkozással előadta a felperes ideiglenesen sem látott el megüresedett vagy betöltetlen szolgálati beosztást, a körzeti megbízottnak rendvédelmi feladatai is vannak, így az esetleges járőri létszámhiány miatt mutakozó járőri feladatok a felperes beosztásába tartoztak, az esetleges létszámhiány pedig nem alapozza meg a megbízási díj megállapíthatóságához szükséges feltételeket, az a felperes számára tényleges többletfeladatot nem eredményezett.

[19] A Hszt. 71. § (6) bekezdésére utalva hivatkozott arra, hogy a többletmunkáért járó díjazás feltétele a 30 napot meghaladó egybefüggő időtartamon túli helyettesítés.

[20] A Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja körében kifejtette, hogy a körzeti megbízott saját beosztásához tartozó feladatként kell végezze a működési körzetében és a csoport működési körzetében közrendvédelmi feladatokat. Érvelése szerint átfedés tapasztalható a rendészeti feladatok, különösen a közrendvédelmi járőrfeladatok és a körzeti megbízott feladatai köre között. Mivel a körzeti megbízotti besorolás magasabb jellegű feladatellátást ír elő, ezért a több feladatban benne foglaltatik a kevesebb is. Utalt arra, hogy a KMB Szabályzat 25. pontja tiltó feladatai között a járőr feladat nem szerepel. Érvelése szerint a KMB csoport működési körzetében történő feladatellátás a beosztáshoz tartozó feladatellátásnak minősül. Szolgálati érdekből a Hszt. 61. § (1) bekezdése értelmében a hivatásos állomány tagja átrendelhető a rendőrkapitányság teljes illetékességi területén belül. Utalt arra, hogy a körzeti megbízottat is a TIK jogosult küldeni, amely feladatellátást nemcsak a KMB csoporton belül, hanem azon kívül is végezhet a közrendvédelmi feladatai körében. A különleges jogrend elrendelésére tekintettel a felperes működési körzetéből eseti jelleggel elvonható volt.

[21] Vitatta az átkísérések fogantatásának tényét, az álláspontja szerint csak 2020 decemberében állapítható meg, amely így eseti jellegűnek minősül. Ugyancsak vitatta a klasszikus fogdaőri tevékenység ellátását figyelemmel arra, hogy a (település 1. neve)-i Rendőrkapitányságon nincs fogda. Álláspontja szerint a felperes országosan elrendelt fokozott ellenőrzésben nem vett részt, egyes helyi és megyei elrendelés, akciók tényét a havi szolgálatokban legfeljebb 1-2 esetben merült fel, amely nem lehet megbízási díj alapja.

Az elsőfokú bíróság ítélete és jogi indokai

[22] Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az alperest 618 390 forint megbízási díj és ezen összegnek 2021. augusztus 20. napjától a kifizetés napjáig járó késedelmi kamata, továbbá 30 919 forint perköltség megfizetésére. Megállapította, hogy a felmerült eljárási illeték az állam terhén marad.

[23] A Hszt. 71. § (1) bekezdés a) pontja körében kifejtette, hogy az alperesnél minden szolgálatban lényeges és érezhető létszámhiány volt, amely folyamatos többletfeladat végzést eredményezett a felperesre nézve. Emellett 2021. június hónaptól a perbeli időszak végéig a körzeti megbízotti beosztások sem voltak teljes mértékben feltöltve, jellemzően 1-2 fő hiányzott, amely szolgálat szervezési nehézségeket egyértelműen alátámasztotta a szolgálati előjáró tanúvallomása is.

[24] A Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja körében a KMB Szabályzat 2., 3. d), 15., 21., 24., 37. pontjait vizsgálva, valamint az 1. sz. BM rendelet 2. mellékletét alapul véve rögzítette, hogy a járőr és a körzeti megbízott két különböző beosztás, amelyekre két egymástól elkülönülő jogi norma vonatkozik. A rendelkezésre álló bizonyítékok, valamint tanúvallomás alapján bizonyítottak találta, hogy a felperes valamennyi hónapban a körzeti megbízotti feladatai mellett vagy több esetben helyette, rendszeresen, szolgálati ideje nagyobb részében, annak 60%-ában járőr feladatot kellett ellásson, nemcsak működési körzetében, hanem a körzeti megbízotti működési körzeten kívül is a teljes (település 1. neve)-i Rendőrkapitányság illetékességi területén.

[25] A Kúria Mfv.I.10.751/2016/4. számú ítéletére utalva kifejtette, hogy a munkaköri leírásban foglaltak korlátlanul nem bővíthetők, így az erre alapított védekezést nem találta megalapozottnak, így a rendszeresen ellátott járőr beosztásba tartozó feladatokat többletfeladatnak minősítette, amelyet saját beosztása szerinti feladatellátása mellett végzett.

[26] A TIK küldésekkel kapcsolatosan megállapította, hogy azok a perbeli időszakban nagy számban, napi szolgálatonként átlagosan 10-12 esetben fordultak, a felperesnek rendszeresen minden szolgálatban átlagosan 4-5 küldetést kellett végeznie a teljes (település 1. neve)-i Rendőrkapitányság illetékességi területéről, így azok eseti jellege a KMB Szabályzat 21. pont d) alpontjában foglaltaknak nem felelt meg.

[27] Az átkísérés, kísérorőri beosztásba történő feladatok körében nem fogadta el az alperes védekezését elsősorban a szolgálati eljáró tanúvallomására figyelemmel. Megállapította, hogy a felperes a KMB Szabályzat 25. pont a) alpontja alapján tilalmazott feladatokat végzett. Ugyancsak ezen megállapításra jutott az átkísérések tekintetében, amelyeket egyébként a KMB csoport működési körzetén kívül látott el.

[28] Az elővezetés, előállítás foganatosítása körében a tanúvallomás alapján megállapította, hogy a felperes járőr szolgálati napjain, minden szolgálatban rendszeresen akár 10 darabszámban is elővezetést, előállítást végzett, havonta átlagosan 4-5 esetben, amelyek szintén nem beosztásába tartozó rendszeres feladatellátások voltak.

[29] Az előállított őrzési feladatokat szintén nem előre tervezhető feladatnak értékelve azokat a KMB Szabályzat 25. pont a) alpontjába tartozó tilalmazott feladatnak minősítette.

[30] A megyei és helyi szinten végzett fokozott ellenőrzések kapcsán a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján arra következtetésre jutott, hogy a felperes havonta 1-2 esetben, átlagosan 6-6 órán keresztül rendszeresen működési körzetén kívül látott el feladatot, ez pedig a KMB Szabályzat 21. pont b) alpontjában ütközik, emellett azonban országos ellenőrzéseken nem vett részt.

[31] A felperes elismerő nyilatkozatára figyelemmel sem fogadta el a rendezvénybiztosítás körében a KMB Szabályzat 37. pont b) alpontjába ütközést, mint ahogy a COVID-ellenőrzést és karantén szabályok betartásának ellenőrzését sem tekintettel a KMB Szabályzat 21. pont c) alpontjába ütközőnek.

[32] A Kúria következetes gyakorlatára utalva kitért arra, hogy amennyiben a hivatásos állomány tagja esetenként a beosztása szerinti tevékenységhez nem tartozó feladatokat is ellát az ilyen jellegű feladat tartós ellátása ellentételezésre, többletdíjazásra adhat alapot.

[33] A KMB csoport létrehozására vonatkozó védekezés körében utalt a KMB Szabályzat 72. pont c) alpontjában foglaltak alapján arra, hogy a csoport létrehozása nem

eredményezheti a körzeti megbízott eredeti működési körzetének megváltoztatását, vagy az alperes által állított kibővülését.

[34] A Hszt. 71. § (6) bekezdése kapcsán kifejtette, hogy az ellentétes a következetes felsőbbbíróági gyakorlattal, így az egybefüggő 30 napot meghaladó megbízást érdemben nem vizsgálta.

[35] A fentiekre figyelemmel megállapította, hogy a felperes a perbeli időszakban rendszeresen, szolgálatai nagy részét kitevő többlettevékenységeket és részben tilalmazott tevékenységeket végzett eseti jelleggel, amelyek nem tartoztak a körzeti megbízotti beosztásához, ezért a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja szerinti megbízási díjra való jogosultság feltétele fennáll.

[36] A megbízási díjösszege szempontjából figyelembe vette a többletfeladatok jellemzőit, bonyolultságát, időigényét, gyakoriságát, illetve az ezzel kapcsolatosan irányadó bírói gyakorlatot, ezért annak mértékét a kereseti kérelemmel egyezően az illetményalap 75%-ában állapította meg a teljes perbeli időszak vonatkozásában 21 és 1/3 hónap időtartamra vonatkozóan.

Az alperes fellebbezése, a felperes fellebbezési ellenkérelme

[37] Az alperes fellebbezésében elsődlegesen a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 109. § (2) bekezdése szerint az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a kereset teljes elutasítását kérte, míg másodlagosan a megítélt megbízási díj 50 %-os mértékre történő leszállítását és 10 000 forint perköltsége megállapítását kérte.

[38] Álláspontja szerint elsőfokú bíróság helytelenül értelmezte az 1. sz. BM rendelet 2. mellékletében foglaltakat, illetve súlyosan félreértelmezi a közrendvédelmi beosztások feladatait szabályozó egyes normák szabályozó szerepét, jelentőségét, főként a szabályozások terjedelmét, amikor megállapítja, hogy a KMB Szabályzat a körzeti megbízottak, míg a Járőr- és Őrszolgálati Szabályzatról szóló 13/2017. (III. 24.) ORFK utasítás (a továbbiakban: Járőr Szabályzat) a járőrök által ellátandó feladatokat határozza meg. Álláspontja szerint az ORFK utasításokat nem lehet kógens módon és kizárólagosan meghatározó normáknak tekinteni. Véleménye szerint a Járőr Szabályzat szabályozási terjedelme jóval nagyobb, mint azt a bírói döntés sugallja. Ez a szabályzat nem kizárólagosan a járőri beosztások feladatait tartalmazza, hanem minden olyan beosztásra vonatkozik, amelyeknél a saját beosztásbeli feladatok között jelentkezik a járőri, őrzési szolgálati tevékenység.

[39] Kiemelte, a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 67. §-a megfogalmazza, hogy a rendőrök a szolgálati feladataikat külön-külön végrehajtási rendelkezések alapján különböző szolgálati formákban látják el. Egy beosztásra több szabályzat rendelkezése is irányadó, az adott beosztáshoz több szolgálati forma is rendelhető.

[40] A Járőr Szabályzat 60-63. pontjai általános feladatmeghatározások, amelyek számtalan átfedést mutatnak a KMB Szabályzat körzeti megbízotti közrendvédelmi feladatokat taglaló részével. A közrendvédelmi járőr szolgálati formánál azonban eltérően a bűnügyi járőr szolgálati formától, nincs meghatározva, hogy azt a közrendvédelmi szakterületen belül mely állománynak kell teljesítenie. Álláspontja szerint egyértelmű, hogy a közrendvédelmi közterületi tevékenység valójában járőrözést jelent, amely a körzeti megbízott saját beosztásába tartozó feladata. Ebből következően a felperes nem más beosztásba tartozó feladatokat végzett, hanem olyan feladatot, amely a saját beosztásába tartozó több szabályzat és jogszabály által részletezett feladat.

[41] Összefoglalva az alperes jogszabálysértésként a Hszt. 71. § (1) bekezdésében, továbbá a 271. § (1) bekezdés c) pontjában foglalt, a megbízás teljesüléséhez szükséges előfeltétel (más beosztásba tartozó feladatok ellátása) hiányának a figyelmen kívül hagyását, továbbá a Szolgálati Szabályzat 67. § (1) és (2) bekezdésében írt egyes szolgálati formák közötti átjárhatóság figyelmen kívül hagyását jelölte meg.

[42] Véleménye szerint az eltérés valójában a körzeti megbízott és a járőr tevékenysége között arra szűkíthető, hogy a járőr járőrkörzetében járőr útvonalterv alapján, míg a körzeti megbízott működési körzetében szintén önállóan tervezett napi terv alapján látja el a szolgálatát. Az elsőfokú bíróság a működési körzeten a csoportta szervezést követően pedig a csoport működési körzetben és csoport körzeten kívüli, a körzeti megbízott feladatkörébe tartozó tevékenységet értékelte többletnek. A körzeten kívül végzett saját beosztásába tartozó feladatok azonban véleménye szerint nem szolgáltatnak elégséges feltételt a helyettesítés megállapításához.

[43] Kiemelte, lényeges ellentmondása az ítéletnek a 2021 decemberétől a (település 1. neve)-i Rendőrkapitányság illetékességi területén létrehozott három körzeti megbízotti csoport, csoport működési körzetében végzett felperesi tevékenység értékelése. Vitatta az elsőfokú ítélet azon megállapítását miszerint a KMB Szabályzat 2022. augusztus 12. napjától történt módosítása megváltoztatta volna a működési körzet fogalmát, ezzel kapcsolatosan részletesen kifejtette jogi érveit.

[44] Álláspontja szerint a KMB Szabályzat – ideértve annak 3. pont d) alpontjában foglaltakat – és a további körzeti megbízotti tevékenységet szabályozó normák előírásai akkor is részét képezik a felperes munkaköri feladatainak, ha annak részletes ismertetése a munkaköri leírásban nem szerepel.

[45] Másodlagos fellebbezési kérelmével kapcsolatosan előadta, a körzeti megbízotti beosztásnál több fokozattal alacsonyabb beosztási kategória a járőri beosztás, amelyhez képest az illetményalap 75 %-ában meghatározott megbízási díj igény eltűszott. A megállapított százalékos mérték eltűszottságát állította a belűgyminiszter irányítása alá tartozó rendűdelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományát érintő személyűgyi igazgatás rendűrűl szűlű 31/2015. (VI. 16.) BM rendelet (a továbbiakban: 3. sz. BM rendelet) 35. § (6) bekezdésének sérelmére hivatkozással.

[46] A felperes fellebbezési ellenkűrelmében az elsőfokű ítélet helybenhagyását kűrte, perkűltsűg igényűt 15 000 forintban terjesztette elű.

[47] Álláspontja szerint az alperes fellebbezésében nem adott elő olyan körülményt, amelyet az elsőfokú bíróság nem vizsgált volna. Hangsúlyozta, az egyes normákra, ORFK utasításokra vonatkozó alperesi értelmezés ellentétes a Kúria több tárgykörben tett megállapításaival.

[48] Összességében nem volt vitatott, hogy a felperes a körzeti megbízotti működési körzetén kívül látott el rendszeresen, jellemzően járőr szolgálatot. Ezen tevékenységének a közterületi tevékenységgel, járőrszolgálattal történő alperesi beazonosítása alaptalan.

[49] Az elsőfokú eljárás során kifejtett álláspontját megismételve rámutatott, a járőrszolgálat szabályozása Járőr Szabályzatban történik és az teljes mértékben hiányzik a KMB Szabályzatból. A felperes feladatkörébe a KMB Szabályzat 24. pontja szerint járőrvezetőjeként láthat el közterületi szolgálatot, főszabályként a működési körzetében. Ehhez képest a rendőrkapitányság teljes illetékességi területén ténylegesen ellátott járőrszolgálat, a járőri, járőrvezetői beosztásba tartozó feladat. Így a járőrszolgálat ellátása, de különösen annak működési körzetén kívül végzése egyértelműen nem tartozhat a körzeti megbízott feladatkörébe. Amennyiben el is fogadnánk, hogy a két beosztás feladatkörének van egy szűkebb közös metszete, akkor is megállapítható, hogy a felperes pertárgyi szolgálatai ezen túlmutatnak, és a járőri és egyéb feladatai nem kizárólagosan a működési körzetére szorítkoztak csak.

[50] Kiemelte továbbá, hogy ténylegesen létező csoport esetében is csak a csoportba beosztott körzeti megbízott távolléte esetén lehetséges a helyettesítés, kizárólag a KMB Szabályzatban meghatározott feladatok ellátására, a közterületi járőr szolgálatra pedig a KMB Szabályzat 24. pont kógens rendelkezéseit kell alkalmazni.

[51] A fentiekhez képest a megállapított – és az alperes által fellebbezésében nem vitatott – tényállás alapján a felperes már az eligazítások alapján is, de a ténylegesen megvalósult TIK küldések szerint is a küldő egység tagja volt és rendszeresen elhagyta a működési körzetét, sőt az alperes által hivatkozott KMB csoport körzetet is. Hangsúlyozta, a KMB csoport esetleges létesítésével sem alakul át a felperes működési körzete, a csoport körzet területére. Így a körzeti megbízott nem vehető igénybe a körzeti megbízotti csoport működési területén kívül, és ha a járőr pár másik tagja nem járőr (járőrvezető, járőrparancsnok) beosztású személy. A KMB csoport működési körzete sem ad tehát felhatalmazást az alperesnek, hogy a csoport működési körzetén belül bármilyen rendészeti feladatot ellásson a körzeti megbízott, kizárólag a csoportba beosztott körzeti megbízott távolléte esetén a KMB Szabályzatban meghatározott körzeti megbízotti feladatok végrehajtása történhet meg. A járőrvezetői és a körzeti megbízotti beosztások feladatai normális esetben párhuzamosan kerülnek ellátásra, a körzeti megbízott alapvető feladata a látható rendőrség, a rendőri jelenlét és a kapcsolatok biztosítása, míg a járőr elsődleges feladata a járőrszolgálat ellátása.

[52] Továbbra is fenntartotta, hogy a körzeti megbízotti és a járőri beosztások különbözőek, e két beosztás feladatait nem lehet összemosni.

[53] Az alperes összecszerű vitatásával összefüggésben észrevételezte, hogy azt kizárólag az ítéleti tényállás és a bizonyíték értékelése alapján lehetséges vizsgálni, de az alperes hivatkozása egyebekben is okszerűtlen, hiszen a felperes eligazításai és küldései már önmagában is egyértelműen bizonyították a többletfeladatai rendszerességét, azok nagy számát, és azt a tényt, hogy az munkaidejének jelentős részét tette ki. A havi nettó kb. 20 000 forintot el sem érő megbízási díj pedig nem tekinthető eltúlzottnak.

A Fővárosi Ítéltábla döntése és jogi indokai

[54] A fellebbezés az alábbiak szerint alaptalan.

[55] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítéletet a Kp. 108. § (1) bekezdésében foglaltak alapján a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem keretei között bírálta felül.

[56] A fellebbezési kérelem és ellenkérelem keretei között eljárva az ítéltábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a releváns jogszabályi rendelkezéseket felhívta, azokat megfelelően alkalmazta, ítéletének indoklásában e döntése indokait részletesen kifejtette, amellyel az ítéltábla is egyetértett. A fellebbezésben foglaltakkal összefüggésben az alábbiakat emeli ki:

[57] Mivel a Kp. 108. § (1) bekezdése értelmében a másodfokú bíróságot köti a fellebbezés tartalma és a 99. § (1) bekezdése szerint a fellebbezés alapja csak jogszabálysértés, illetve a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben történő eltérés lehet, amit a 100. § (2) bekezdés b) pontja alapján a fellebbezőnek a fellebbezésében meg kell jelölnie (a jogszabályhely, illetve a Kúriai határozat és annak érintett része pontos közlésével) szükséges volt annak vizsgálata, hogy jelen esetben mi vehető figyelembe a fellebbezés jogalapjaként, mert a fentiekre tekintettel alapjában véve ez jelöli ki a felülbírálat kereteit. Az alperes fellebbezése alapját elkülönülten nem jelölte meg, ezért a fellebbezés egészének tartalmi vizsgálata alapján lehetett az kikövetkeztetni.

[58] Az alperes fellebbezésében „jogszabálysértésként” a Hszt. 71. § (1) és (6) bekezdéseinek megsértését, valamint a KMB Szabályzat, a Szolgálati Szabályzat és a Járőr Szabályzat téves értelmezését jelölte meg. Az ítéltábla mindenekelőtt rögzíti, hogy az ORFK utasítás, így a KMB Szabályzat és a Járőr Szabályzat nem minősülnek jogszabálynak, így azok esetleges megsértése sem minősülhet jogszabálysértésnek, ezért a hivatkozott szabályzatok a fellebbezés alapját nem képezhetik, csupán a jogi indokolás körében lehet azokra figyelemmel lenni.

[59] A jelen ügyben a kiindulópontot a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontjának vizsgálata jelenti. E rendelkezés előírja, hogy a hivatásos állomány arra alkalmas tagja átmenetileg megbízható a hivatásos állomány tagjának szolgálati beosztásához nem tartozó feladatkör ellátásával, többletfeladatként. Ezen jogszabályi rendelkezésben szereplő tényállási elemek fennálltát az elsőfokú bíróság alapvetően azért állapította meg, mert álláspontja szerint a felperes a munkáltató utasítása alapján rendszeresen egyrészt – a beosztásához tartozó feladatkört meghaladva – a saját körzeti megbízotti működési körzetén kívül járt el,

másrészt a járőri és egyéb perbeli feladatok ellátásakor szintén beosztásához nem tartozó feladatokat végzett, amelyek többletfeladatot jelentettek számára, ezt pedig a különleges jogrend sem írta felül, a működési körzetből való elvonás, illetve a csapatszolgálati tevékenység végrehajtásával kapcsolatos elvonás lehetőségének feltételeit pedig az alperes nem bizonyította.

[60] Az előbbieket és a fellebbezési hivatkozások fényében a jogalap szempontjából elsődlegesen lényegében három kérdés volt vizsgálendő: 1. A járőr és a körzeti megbízott beosztásokból eredő feladatok elkülöníthetők-e, elkülönítendők-e, vagy a vizsgált feladatok tekintetében azok között teljes mértékű átfedés van? 2. A felperes beosztásából eredő-e a saját működési körzeten kívüli feladatellátás? 3. A közterületi szolgálat fogalmának értelmezése vezethet-e arra, hogy az e körben a felperes által ellátott feladatokat mindenképpen a körzeti megbízotti szolgálati beosztásába tartozó feladatnak kelljen tekinteni.

[61] Az elsőfokú bíróság a járőr és a körzeti megbízotti beosztásokból eredő feladatok értékelése körében helyesen indult ki abból, hogy a Hszt. 2. § 25. pontja értelmében az állománytáblában rendszeresített munkakörbe tartozó munkaköri feladatok összessége képezi a szolgálati beosztást, a munkaköröket, szolgálati beosztásokat pedig az 1. sz. BM rendelet határozza meg, elkülönülten nevesítve a járőr és a körzeti megbízott beosztásokat. Ennek azért van alapvető jelentősége, mert a beosztásokhoz tartozó feladatokat a munkáltató – bár maga jogosult a munkaköri leírásban meghatározni – korlátlanul és önkényesen nem bővítheti, a munkaköröket kiterjesztően nem értelmezheti, nem tekintheti azok részének egy másik munkakör feladatait. Erről a Kúria már számtalan határozatában állást foglalt (Mfv.I.10751/2016/6., Mfv.II.10.516/2017/4., Kf.VII.39.247/2020/4., Kf.VII.39.389/2021/4.).

[62] E körben hangsúlyozandó, a szolgálati beosztás lényegét, kereteit már az elnevezésének jeleznie kell. Ez abból vezethető le, hogy a szolgálati beosztás a Hszt. 45. § (1) bekezdése szerint a kinevezés kötelező tartalmi eleme, amit a szolgálati viszonyt létesítőnek a Hszt. 44. § (1) bekezdése értelmében el kell fogadnia ahhoz, hogy a jogviszony létrejöjjön, illetve azt a felek a Hszt. 52. § (1) bekezdése és 53-56. §-ai értelmében bizonyos esetekben csak közös megegyezéssel módosíthatják. Ezzel szemben a munkaköri leírás – amit a Hszt. 45. § (3) bekezdése alapján nem kizárt, hogy a hivatásos állományú személy csak a szolgálati viszony létesítését követően kap meg – a munkáltató egyoldalú nyilatkozata, az abban foglaltakat a munkáltató egyoldalú utasítási jogával határozza és változtathatja meg. Ezért van garanciális jelentősége annak, hogy a munkaköri feladatok a szolgálati beosztás elnevezése által kijelölt kereten belül maradjanak. Azzal pedig, hogy az 1. sz. BM rendelet elkülönülten tartalmazza a járőri és körzeti megbízotti szolgálati beosztásokat, egyértelmű elvárás támaszt azok munkaköri feladatok szintjén történő megkülönböztetésére is.

[63] A Kúria követendő határozataiban (pl.: Kf.VII.45.155/2021/6., Kf.VII.45.004/2022/4., Kf.VII.45.007/2022/4., Kf.VII.45.076/2022/4., Kf.VII.45.117/2022/4.) már állást foglalt – a fent említett Hszt. 44. § (1) bekezdés, 45. § (1) bekezdés és egyéb normák (az ORFK utasítások) alapján – a körzeti megbízott és a járőr beosztás elhatárolása és különbözősége tekintetében. Kifejtette azt is, a Szolgálati Szabályzat 69. § és 70. § elkülöníti egymástól a körzeti megbízotti szolgálati formát és a járőr szolgálati formát. Ezt az értelmezést támasztja alá az is, hogy a KMB Szabályzatban a körzeti megbízott feladatai között nem szerepel a járőrszolgálat ellátása, a 24. pont csak azt a lehetőséget teremti meg,

hogy a körzeti megbízott – alapvetően a működési körzetében – járőr vezetőjeként közterületi szolgálat végrehajtására járőrrel közösen beosztható legyen. (Kúria Kf.III.45.110/2022/4-I.)

[64] Az előbbiekre figyelemmel a járőri feladatok végzése önmagában megalapozza a beosztáshoz nem tartozó feladatok ellátásának megállapítását függetlenül attól, hogy azokat a felperes a saját körzeti megbízotti működési körzetében, ezen kívül, de a KMB csoport körzetében, vagy a KMB csoport körzetén kívül látta-e el.

[65] A fentiekre tekintettel már nincs jelentősége az alperes körzeti megbízotti működési körzet fogalmával kapcsolatos okfejtéseinek. Ennek ellenére az ítéltábla megjegyzi, az alperes tévesen sérelmezte az elsőfokú bíróság KMB Szabályzat 15. pontjával és 72. pont c) alpontjával kapcsolatos jogértelmezését.

[66] A KMB Szabályzat 15. pontja az alperesi érveléssel ellentétben nem értelmezhető úgy, hogy a felperesnek a KMB csoport tagjaként a saját körzeti megbízotti működési körzete – valamint a megbízással érintett további körzeti megbízotti működési körzetek – a KMB csoport körzeti megbízottjainak összeadódott működési területére bővülne. A KMB Szabályzat 3. pont d) alpontja határozza meg a körzeti megbízotti működési körzet fogalmát, akként, hogy az a körzeti megbízottnak a körzeti megbízotti székhely szerinti, valamint a körzeti megbízotti besorolt települések közigazgatási területének, illetve részterületeinek együttese. A 15. pont fent idézett normaszövegéből megállapíthatóan a KMB csoport létrehozása lehetőségének indoka az, hogy a körzeti megbízotti feladatok ellátása, a folyamatos rendőri lefedettség az egyes körzeti megbízotti csoportba beosztott körzeti megbízottak távolléte esetén is biztosított legyen. Mindezekből – az elsőfokú bíróság helyes érvelése szerint – az következik, hogy a KMB Szabályzat értelmében a körzeti megbízotti csoport létrehozása nem eredményezi a körzeti megbízott eredeti működési körzetének a megváltoztatását, a körzeti megbízotti csoportba tartozó körzeti megbízottak működési körzetének kibővülését.

[67] A KMB Szabályzat 72. pont c) alpontja annyiban támasztja alá ezen álláspontot, hogy annak megfogalmazása egyértelműen a körzeti megbízotti csoporthoz tartozó egyes működési körzetek elkülönítésére irányuló jogalkotói szándékra utal. Rendelkezése szerint ugyanis a KMB csoport létrehozása esetén a körzeti megbízotti csoport működési körzetleírását olyan módon kell elkészíteni, hogy az a KMB csoportba besorolt körzeti megbízottak működési körzetét elkülönítve tartalmazza. A körzeti megbízottnak az erről szóló okmányt a 72. pont a) és b) alpontjában rögzített okmányokkal együtt kell kezelni, és a szolgálat ellátása során magánál kell tartania.

[68] A KMB csoport létrehozása és annak a folyamatos rendőri lefedettséget biztosítani kívánó célja tehát nem eredményezi azt, hogy a felperes a jogszerűen ellátott járőri feladatokért ellenszolgáltatásra ne lenne jogosult. Az ugyanis, hogy a körzeti megbízott a feladatok összehangolása, a szolgálat ellátásának hatékonysága érdekében a szolgálat ekként történő szervezése esetén – jogosult eljárni a KMB csoporthoz tartozó, de a saját körzeti megbízotti körzetén kívüli településeken, még nem jelenti azt, hogy ilyen esetben a beosztásába tartozó feladatot látott volna el. Beosztása ugyanis a KMB Szabályzat 3. pont a), d) és e) pontjainak együttes értelmezése szerint a saját körzeti megbízotti körzetére szól. A Kúria korábban felsorolt határozatai is ezt az álláspontot erősítik meg.

[69] Mindebből összességében az következik, hogy ahhoz, hogy a körzeti megbízott adott feladatellátása ne minősüljön szolgálati beosztásához nem tartozó többletfeladatnak, az szükséges, hogy az ne járőri feladat legyen és a körzeti megbízott saját megbízási körzetében történjen. Bármelyik előbbi alapvető feltétel hiánya (azaz járőri feladat ellátása és/vagy körzeti megbízotti körzeten kívüli feladatellátás) azt eredményezi, hogy a körzeti megbízott a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja szerinti megbízási díjra válik jogosulttá.

[70] A megbízási díj összegszerűsége kapcsán lényeges rögzíteni, hogy azt az elsőfokú bírósági következtetést pedig, hogy őt erre figyelemmel a Hszt. 71. § (5) bekezdése alapján illeti meg megbízási díj, az alperes fellebbezésében nem támadta. Kizárólag a mérlegeléssel megállapított százalékos mérték eltúlzottságát állította a 2. sz. BM rendelet 10. § (2) bekezdés és 3. sz. BM rendelet 35. § (6) bekezdésének sérelmére hivatkozással. Az irányadó ítélkezési gyakorlat szerint a munkáltató mérlegelési jogkörébe tartozó kérdés, hogy az eredeti munkakör mellett ellátott többletfeladatokra tekintettel a megbízási díjat milyen mértékben határozza meg (Kf.VII.37.780/2020/5.). Az alperes nem állapított meg és nem fizetett megbízási díjat a felperesnek, ezért a megbízási díjat a bíróság mérlegelési jogkörében határozhatta meg. Az elsőfokú bíróság a rendvédelmi illetményalap 75 %-ában történő meghatározással a megbízási díj mértékére vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket nem sértette meg, a mérlegelés törvényben biztosított kereteit nem lépte túl, a fent említett 3. sz. BM rendelet 35. § (6) bekezdésében és a 2. sz. BM rendelet 10. § (2) bekezdésében meghatározott kritériumokat – ha nem is valamennyi szempontra részleteiben kitérve – figyelembe vette. E körben hangsúlyosan a többletfeladatoknak a napi szolgálati feladatokhoz arányosított, a megbízás időtartamára megállapított mennyiségét, mértékét vette figyelembe. Tény, hogy a többletmunka bonyolultsága, a többlettudás szükségessége, valamint a többletfelelősség tekintetében az elsőfokú ítélet értékelést nem tartalmaz, azonban ez a döntés érdemét nem befolyásolta, hiszen ezen szempontokhoz a megbízási díj mértékét meghatározó értékelést az elsőfokú bíróság nem társított, így azokat sem a mértéket növelő, sem azt csökkentő tényezőként nem vette figyelembe. A mérlegelés során – amennyiben a megbízási díj jogalapja megállapítható – a középérték kell, hogy a kiindulási alapot képezze, amely a Hszt. 71. § (5) bekezdése értelmében az illetményalap 125%-a. Ezen középértékhez mérten a 75%-os szinten megállapított megbízási díj semmiképp sem tekinthető okszerűtlennek vagy eltúlzottnak a fő szempontként értékelt többletmunka mennyiségének függvényében.

[71] Az alperes ugyan vitatta a megbízási díj összegszerűségét, azonban a jogszabályhelyek megjelölésén túl érdemi nyilatkozatot nem tett arra vonatkozóan, hogy az elsőfokú bíróság fenti szempontok alapján elvégzett mérlegelése miért tekinthető jogszabálysértőnek. Részleteiben nem munkálta ki, hogy a bíróság által értékelt többletmunka mennyisége ellenére miért csak a minimumösszegben megállapítható megbízási díj lehet indokolt. Önmagában a megbízási díj minimum összegre csökkentéséhez a többletmunka alacsonyabb beosztáshoz tartozó hivatkozása, vagy az a körülmény, hogy ketten látták el a feladatot nem elegendő, mivel ez csak abban az esetben lehetett volna szempont, amennyiben azt az elsőfokú bíróság mértéknövelő tényezőként veszi figyelembe vagy ekként értékeli.

[72] Mindezekre figyelemmel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Kp. 109. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

[73] A Kp. 99. § (3) bekezdése alapján a 35. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. § (1) bekezdése értelmében az ítéltábla kötelezte a pervesztes alperest a felperes másodfokú eljárásban felmerült perköltségének megfizetésére, annak mértékét a Pp. 81. § (1)-(2) bekezdéseire, 82. § (3) bekezdésére, valamint a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) és (5) bekezdéseire, 4. § (1) bekezdésére figyelemmel állapította meg, amelynek során a felperes által felszámított költség összegét a pertárgy értékére, az ügy bonyolultságára, a felperes által benyújtott fellebbezési ellenkérelem elkészítésének munka- és időigényére, valamint a tárgyaláson kívüli elbírálásra tekintettel a felszámított összeggel arányban állónak ítélte.

[74] Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 39. § (1) bekezdésében és 46. § (1) bekezdésében meghatározott mértékű fellebbezési illeték az alperes Itv. 5. § (1) bekezdés c) pontjában biztosított teljes személyes illetékmentessége folytán a Pp. 102. § (1) és (6) bekezdései értelmében az állam viseli.

[75] Az ítéltábla a fellebbezést a Kp. 99. § (3) bekezdése alapján alkalmazandó 77. §-a értelmében tárgyaláson kívül bírálta el.

[76] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Kp. 99. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezés zárja ki.

Szeged, 2025. március 18.

Dr. Bálint Attila s.k. Dr. Telegdy Gergely s.k. Dr. Szöllősiné dr. Tóth Zsuzsanna s.k.

a tanács elnöke

előadó bíró

táblabíró